

Učinki, kakor da bi otroku skozi steklo ponudil sladoled

Stečajni zakon Poenostavljena prisilna poravnava, ki naj bi prinesla olajšanje, je za mnoga mala podjetja nedosegljivo draga

LJUBLJANA – Julija letos uveljavljena sprememba stečajnega zakona prinaša novost, ki jo je shirano gospodarstvo že zelo dolgo težko čakalo: poenostavljeno prisilno poravnavo. O njej gre glas, da bo »hit pole-tja«. A so na Gospodarski zbor-nici Slovenije (GZS) ugotovi-li, da bo ta uspešnica za veliko pričakujočih – predraga. Zato predlagajo nov popravek stečajnega zakona.

BOŽENA KRIŽNIK

Poenostavljena prisilna poravnava je eno od pomembnih sredstev za prestrukturiranje oziroma ohranitev zdravih gospodarskih jeder najmanjših podjetij: mikro družb in samostojnih podjetnikov. Že pravosodni minister Aleš Zalar jo je leta 2011 vključil v novelo, da bi bistveno pocenila in pospešila njihovo finančno prestrukturiranje. Zalarjev naslednik Senko Pličanič jo je ohranil – tudi zato, da bo pomagala preprečiti zlorabo instituta prisilne poravnave za izčrpavanje podjetij.

Novela je začela veljati 15. junija, uporaba omenjenega instituta pa se bo začela s 60-dnevnim zamikom; ta izhaja iz nove domneve insolventnosti, po kateri je podjetje insolventno, če ima račune blokirane več kot 60 dni.

Veliko upnikov, dražji postopek

Pred uveljavitvijo nove ureditve so na GZS preverili, kako lahko poenostavljena prisilna poravnava učinkuje v praksi. Najprej so pogledali razmere v gospodarstvu. Ugotovili so, da je najmanjših podjetij, ki so

po črki zakona insolventna, lahko 15. avgusta več tisoč. Po Ajpesovih podatkih je bilo, denimo, 9. julija blokiranih kar 9727 mikropodjetij in espejev. To pomeni, da se lahko čez dober teden sproži val poenostavljenih prisilnih poravnav.

V postopku je GZS nato zaznala pomanjkljivosti, zaradi katerih bodo rezultati novega sredstva bi-

stveno manjši od pričakovanih, saj utegnejo biti stroški celo večji od redne prisilke. Igor Knez, namestnik direktorja za zakonodajo s področja gospodarstva na GZS, je pojasnil, da je postopek sicer hitrejši, saj je omejen na vsega skupaj štiri, pet mesecev, manjši so tudi stroški na račun ocene vrednosti podjetja in finančnih svetovalcev. A po drugi strani dolžnika, ki ima več upnikov, prizadenejo izjemno veliki notarski stroški.

Konkretno: glasovanje o poenostavljeni prisilni poravnavi bo v glavnem potekalo tako, da bo moral po tolmačenju GZS dolžnik z vsakim upnikom posebej skleniti pogodbo v obliki notarskega zapisa. Notarska tarifa je odvisna od pogodbene vrednosti. Knez to ponazori z izračunom: »Recimo, da imamo mikro podjetje z 88 upniki; tolikšno število upnikov nikakor ni redkost. Izračunali smo, da bi bili stroški poenostavljene prisilne poravnave po sedanjih ureditvi – skupaj taksa za začetek postopka, notarski stroški za pogodbe, stroški notarskih izjav in morebitni drugi stroški – kar blizu 20.000 evrov! To je za mikro podjetje ali espe zelo velika vsota.«

Desetkrat manj za notarja

Da bi v resnici pocenili zadevo, GZS predlaga novo spremembo zakona, niti ne radikalno drugačno: o postopku naj bi še vedno odločali s pogodbo med dolžnikom in upniki. Pri tem pa ne bi bila vsaka pogodba

posebej sklenjena v obliki notarskega zapisa, ampak naj bi dolžnik v zelo kratkem roku dal izjavo, ki bo vsebovala poročilo o rezultatih glasovanja, in izjavo dolžnika, da se strinja z neposredno izvršljivostjo pogodbe. »Imeli bi torej 88 pogodb in samo eno izjavo v obliki notarskega zapisa, na podlagi katerega bi notarji pripravili odpravke izjave, ki pa so del pogodbe. To bi stalo okoli 2200 evrov oziroma skoraj desetkrat manj kot zdaj.« Poleg tega bo GZS predlagala tudi poenotenje notarske tarife, da ta ne bo odvisna od pogodbene vrednosti.

Predlog spremembe zakona, ki ga je GZS že poslala pravosodnemu ministrstvu, pa vsebuje še nekatere po mnenju gospodarstva nujne popravke, ki so namenjeni za zavarovanje upnikov (tako kot v klasični prisilki dolžnik niti med postopkom poe-

9242

podjetij je imelo po podatkih bonitetne hiše **Coface** 1. avgusta svoje račune blokirane več kot 60 dni

nostavljene ne bi smel razpolagati s premoženjem), ob neizglasovanju prostovoljne prisilne poravnave pa predlagajo avtomatičen stečaj. Ministrstvo na predlog še ni odgovorilo, neuradno pa je menda zaznati razumevanje za spremembo. »Čas je primeren za popravke tudi zato, ker je v pripravi zakon o sistemski razdolžitvi,« meni Knez.